

door het voorhangsel, dat is door **Zijn vleesch.**” Door **Zijne** bloedende wonden, door **Zijne** doorstokene zijde, door **Zijne** doornagelde voeten en handen is er nu **eenen** toegang tot God.

Een deur van hoop voor alle zonden,
„In Jezus diep doorboorde wonden.”

Weet gij **eenen** anderen toegang tot God, dan door het **geslagte** Lam ? „Door Hem hebben wij den toegang, beide door **eenen** Geest tot den Vader.” Daar is geen anderen, want „Hij is, de weg, de waarheid en het leven, en niemand komt tot den Vader dan door Hem,” Is dit niet een geopende weg ? Vindt de ziel, die door deze Deur in- en uitgaat, **geene** weide en, binnen gaande, de onmiddellijke tegenwoordigheid **Gods** ? Kent gij, mijne vrienden ! **eenen** toegang tot God, een biddend hart, een gevoel van aanneming des gebeds, eene geopende deur en kracht om daar door integaan ? Wat opende haar ? **Verdiensten** ? Spreek van verdienste, en alle menschen, tot één toe, waren verloren ! **Geene** verdiensten, noch groot, noch klein — alleen het bloed des Lams heeft den weg geopend, waarlangs arme verlorene **zondaren** tot God kunnen naderen, Dit zijn Zions poorten, hare poorten van robijnsteen, bloedkleurig van **verwe**, voorstellende en afschaduwende het verzoenend bloed des Lams.

Maar niet alleen geven de poorten **eenen** uitgang, maar ook **eenen** toegang. Niet alleen gaan gebeden, smeekingen, verzoeken, roepingen, kermingen, zuchten en tranen **aannemelijk** door de poorten van robijnsteen, om **zoo** in de **ooren** van den Heere Sabaôth te worden gesproken, maar ook beloften, **teekenen** ten goede, getuigenissen en bezoeken komen daardoor neder. En gelijk ieder gebed, zal het een goed gebed zijn, door de poorten van robijnsteen, (door het bloed des **Lams**,) gesproken moet worden, **alzo** ook ieder antwoord, zal het **eene gebedsverhooring** kunnen genoemd worden, komt door dat zelfde gewijde kanaal tot ons neder. Heeft het u niet somtijds met verwondering vervuld, dat God uwe gebeden beantwoordde ? En wat was de reden van die verwondering ? Was zij niet deze ? — „**Mijne** gebeden zijn **zoo** beoedeld ; mijne gedachten daar onder **zoo** verstrooid ; mijn gemoed **zoo** vleeschelijk ; mijne lusten **zoo** sterk ; mijne verdorvenheden **zoo** machtig ; mijne afwijkingen **zoo** menigvuldig ; dat, o ! wanneer ik deze dingen zie, dan verwonder ik mij dat God naar mijne gebeden kan **hooren.**” En beziet gij de zaak van deze zijde, dan hebt gij u ook wel te verwonderen. God hoort niet naar uwe gebeden omdat er iets goeds in u is ! Hoe zou dat ook ? Wie en wat zijt gij voor **Zijn** heilig aangezicht ? Eene massa vuilheid en dwaasheid. **Daar** is niets anders in u. Waarom dan

hoort God naar Uwe gebeden en beantwoordt **de zelve?** Alleen door de poorten van robijn **steen**en. Het gebed kan opklimmen door Jezus, en de verhooring nederdalen door Jezus. Door Jezus **komen** de zuchtigen in de **ooren** van den **Heere der Heirscharen**, en door dezelfde opene poort des bloeds, druipt barmhartigheid de antwoorden in de ziel. Onze arme eigene **ge-rechtige** harten kunnen dit **zoo** moeilijk bevatten, en wij **meen**en **eene** goede **gestal** te, **eene** goede **daad**, of **een goed** hart te **moeten** hebben, om onze gebeden **Gode** aangenaam te maken. Verban deze gedachten. Dit is niets dan het gebroed der eigen-gerechtigheid. De poorten van robijn **steen**en, — daar door zijn onze gebeden aangenaam, daardoor daalt elke verhooring neder, en indien gij iets anders opricht, of eene poort van menschelijke verdiensten maakt, ofschoon niet wijder dan de ingang van een muizenhol, dan werpen wij smaad en verachting op **de** genade en het bloed des Lama.

5. Eindelijk spreekt de **Heere** van Zion's *landpalen*. Hij zegt ons: „**hare gansche landpalen van aangename steenen**,” te zullen maken. Daar zal niets gemeens rondom haar zijn. Een bouwmeester besteedt niet die opmerkzaamheid aan de mindere en de buitengebouwen, als aan het gebouw zelve. **Zoo** het gebouw van de kostelijke **steen**en is, dan kunnen deze van eene mindere soort wezen. Maar **zoo** is 't niet met God — Zion's Goddelijke Bouwmeester. Hare voorhoven zijn, om daar in te gaan met lof. **Geene** achtergebouwen, **geene** schuren of stallen, keukens of waschhuizen zijn voor het gezicht verholen, of door beplanting verborgen, opdat zij niet het heerlijke gebouw zouden schenden. Zion's landpalen, binnenplaatsen of buitengebouwen zijn allen van dezelfde stoffen, als het gebouw zelve vervaardigd. „**En** al uwe landpalen van aangename steeneri;” dat is, **zoo** gemakkelijk voor de **oogen**, als een edelgesteente, dat is door zijnen luister en schoonheid. De muren rondom haar, de binnenplaatsen tusschen die muren, de toegangen tot haar, hare wandelplaatsen en grenzen, alle kreitsen en scheidsmuren, waardoor ze omheind en afgescheiden is van eene Goddelooze wereld, zijn gemaakt van **steen**en, aangenaam voor het gezicht en kostelijk in waarde. **Zoo** zijn al de handelingen van **Gods** Voorzienigheid, die dikwerf de buitenste schors Zijner inwendige barmhartigheid vormen, van aangename **steen**en. Ten noorden en ten **zuiden**, **ten** oosten en **ten** westen — Zion's gansche landpalen **zijn** van kostelijke bou wstoffen. De dagelij **ksche** voorvallen des **levens**, de omstandigheden onder ons geslacht, in onze beroepen, bezigheden, hetzij **voor-** of tegenspoed, de banden van **huisselijke** zaken, met al derzelve onderscheidene omstandigheden, die meer naar de landpalen en buitenplaatsen, dan naar het inwendige heilige der **genadige** bevinding gelijken — zij allen zijn van

Goddelijke stoffen en **Zijn** maaksel. Beschouwd door- en in het geloof, is ieder voorval en omstandigheid des levens, hoe smartend en bedroevend die oogenschijnlijk zij, een aangename steen: want **Zion's gansche** landpalen zijn van aangename steenen.

Maar voor wien zijn al deze barmhartigheden ? Voor hen die ze verdienen ? Voor den naastigen ? Voor den vlijtigen ? Daar lezen wij niet van ; het luidt : „Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste !” Wel ! zouden al deze barmhartigheden voor de zoodanigen zijn ? Dat zijn de eenigen, die ze zoo schatten, of God er voor verheerlijken. Geef ze den Farizeër, en hij zal u zeggen, dat hij ze reeds door eigene oefening verkregen en door zijne verdienstelijke gehoorzaamheid bekomen heeft ; en, dewijl God Zijne eer en heerlijkheid aangeene anderen geven wil, en de Farizeeache Godsdienst eene zoodanige ia, die men met eigene handen stichten kan ; zoo geeft ze-de Heere aan de verdrukten, door onweder voortgedreven, de ongetroosten,” — met andere woorden : wanneer Hij Zion tot eenen puin hoop gesteld heeft, neemt Hij voor Zich zelve de onderscheidende eer van haar met Zijne handen op te bouwen, en elken steen op zijne plaats te leggen met Zijne almachtige vingeren.

Maar dit is op verre na niet in den smaak van den Farizeër, Die wil zelf den troffel behandelen. Zijne vingeren willen zelve het paslood en het meetsnoer stellen. Zoo hij slechts een weinig in de mortier van menselijke verdiensten mag roeren, een medehelper van God in het bouwen zijn, en dan op het gebouw schrijven : „dit is gedeeltelijk door God en gedeeltelijk door mij zelve gesticht,” dan zou hij voldaan zijn. O ! wat zou hij zich vermaken, „ zijnen naam, vereenigd met Gods naam, te zien prijken, gelijk gij in de stads kerk, even beneden het orgel, de twintig namen der onderscheidene kerkmeesters, die in de kerkelijke bediening waren, toen zij werd verbeterd en verfraaid, ziet staan. Kon de Farizeër zijnen naam maar nevens dien van God, als gezamentlijke bouwers, zien staan, o ! dat zou zijne verbeelding, en hoogmoed kittelen. Maar ofschoon het hem zou vermaken, zou het toch God niet vermaken, en het zou niet de lust mijner ziel, noch die van u, voor zoo ver gij van God geleerd zijt, wezen, Onttroon het eigen ik van zijnen keizerlijken zetel, en verban het, gelijk het verdient, tot ballingschap en donkerheid ; maar laat God verhoogd en in Zijne Goddelijke heerlijkheid voorgesteld worden. Dit is iedere ziel, die door God geleerd werd, aangenaam. Zij verkiest voor zich geen greintje verdiensten. Want — ik heb het menigmaal gezegd — wat verdient hij anders, dan de hel ? Een eeuwige verdoemenis, dat is het wat de mensch verdient, niets meer, niets minder. En zoo lang als hij alleen de

hel verdient kan hij, noch zal hij, noch moet hij, den Hemel verdienen.

De reden dus, waarom de **HEERE**, om **zoo** eens te spreken, **zoo veel** moeite doet, om **Zion** neder te **stooten** en haar-tot een puin hoop te maken, is, opdat Hij voor Zich **zelven** alleen alle eer en heerlijkheid ^{zou} hebben, van haar op te bouwen tot **eenen tempel** voor Zich **zelven**, waarin **Hij** hier wil wonen door Zijne genade, en hier namaals in heerlijkheid. En o ! **Hij verdient** dit **zoo**. Het is der ziele aangenaam, dat het **zoo zal zijn**, en **zoo wij** geleerd hebben — en buiten die Goddelijke onderwijzing kunnen wij het waarlijk niet stellen — ik zeg, als wij onze eigene hulpeloosheid en hopeloosheid tot alle geestelijk goed hebben kennen geleerd, dan zullen wij Hem allen lof toekennen. Dat is de aangenaamste gewaarwording op aarde. Het is **eene** zalige voorsmaak des Hemels : God voor Zijne barmhartigheid te loven, Hem te danken voor Zijne genade, en Hem te zegenen voor een gevoel Zijner liefde. Eet is een druppel van den Hemel; en hij, die hem hier niet deelachtig wordt, zal hem hier namaals eeuwig moeten derven. Geen E'arizeër heeft dien immer genoten. Geen Farizeër zal dien **zoo lang** hij een Farizeër blijft, immer genieten. Hij moet een puin hoop voor God worden, voor en alear God zijne handen **zal** uitstrekken, om hem tot **eenen** tempel te stichten. Hij moet een **,verdrukte**, door onweder voort gedrevene, **ongetrooste" zijn**, voor dat de **HEERE**, **de steenen** gansch sierlijk legt en hem op saffieren grondvest;" **vóór** dat **hij**, **de** glasvensteren van agaatsteenen, en de poorten van robijnsteenen, en de gansche landpalen van aangename **steenen** maakt." En indien God dit niet voor hem **doet**, ach ! waar en wat is dan zijne hope en verwachting ; waarop steunt zijn vertrouwen, en wat zal zijn einde zijn?

AMEN.

ZION'S ZEGENINGEN.

L EERREDENEN OVER **Ps. 132 : 15, 16. IK ZAL HAREN KOST RIJKELIJK ZEGENEN, HARE NOODDRUFTIGEN ZAL IK MET BROOD VERZADIGEN. EN HARE PRIESTERS ZAL IK MET HEIL BEKLEEDEN, EN HARE HEILIGEN 1) ZULLEN ZEER JUICHEN.**

De meest onopmerkzaamste lezer der Heilige Schrift kan het wel niet ontgaan, dat er in het Woord **van God**, met betrekking tot **Zion**, gesproken wordt van groote dingen. Gelijk de Bijbel nu voor mij open ligt, rusten mijne **oogen** op negen Psalmen, waarvan ik in vijf opmerk dat van **Zion** gesproken wordt, en de zegeningen die haar toebehooren, worden gemeld. Dit is slechts één uit de vele voorbeelden die er zijn, en dat mij juist voor de aandacht is, waaruit wij de waarheid zien van hetgeen wij Ps. 87 : 3 lezen : „**Zeer** heerlijke dingen worden van u gesproken, o Stad **Gods!**”

Maar wat hebben wij door **Zion** te verstaan, dat haar zulke zegeningen toebehooren ? Letterlijk was **Zion** een heuvel in **Jeruzalen**, waarop de tempel gebouwd was; en dit is het, dat den grondslag voor eene geestelijke bedoeling gelegd heeft. En wat beteekende dan de tempel ? Want in **Zion** te zegenen, zegende God niet den letterlijken berg **Zion**, maar datgene, wat daarop gebouwd was, namelijk den tempel. Maar wat wordt ons in dien tempel voorgesteld ? Nademaal wij niet denken kunnen, dat God Zijne zegeningen enkel verkwisten zou aan een gebouw, door **mensenhanden** opgericht — want de groote God „woont **niet** in **tempelen** met handen gemaakt, en wordt ook van menschenhanden niet gediend, als iets behoevende, **alzo** Hij Zelf allen het leven, den adem en **alle** dingen geeft” — maar de reden, waarom „**de Heere** de poorten van **Zion** boven alle woningen van Jacob bemint,” en waarom de „**de Allerhoogste** zelf haar bevestigen zal” is omdat het datgene voorbeduidt, waarop **Godsoogen** en Zijn hart ten allen dage zijn zouden. (2 Chron. 7 : 16.)

De tempel nu schaduwde af en verbeeldde tweedingen. Vooreerst schaduwde hij af de menschelijke natuur van den Heere Jezus, gelijk Hij **zeide** : „**Breekt dezen tempel, en in drie dagen zal Ik denzelven oprichten ;**” waar de Evangelist Johannes bijvoegt : „**Hij zeide** dit van den tempel **Zijns lichaams.**” De tempel op den berg van **Zion** was dan **eene** schaduw van die heilige **men-**

1) Naar de **Engelsche** overzetting.

schelijke natuur van *den* Heere Jezus, die onverbreekbaar met **Zijne** eeuwige Godheid vereenigd is, en waarin „naar des Vaders welbehagen al de volheid wonen zou,” opdaf wij uit Zijne volheid genade voor genade zouden ontvangen.

Maar **Zion** schaduwde in de *tweede* plaats ook de kerk des levenden **Gods** af, **gelijk** de Apostel **Paulus**, **Hebreë 12 : 22., 23** verklaart : „Gij zijt gekomen tot den berg **Zion**, en de stad des levenden **Gods**, tot het Hemelsche Jeruzalem en de vele duizenden der engelen, tot de **algemeene** vergadering, en de gemeente der eerstgeborenen, die in de Hemelen opgeschreven zijn.” De kerk had nooit een **bestaan**, tenzij in Christus. Konden wij voor een oogenblik de kerk, **afgescheiden** van **Christus** beschouwen, wij zouden niets zien dan een dood lichaam, waarvan het hoofd afgesneden is. Maar gelijk de kerk een levend lichaam is, zoo is **zij** dat alleen door de eeuwige vereeniging met haar Hoofd; en daarom is de kerk van God voor geen enkel oogenblik buiten haren stand in Chriatue, haar eeuwige aanwezen in den heerlijken Middelaar, „**Immanuël**, God met ons ;” te beschouwen. En dit is de reden, waarop de tempel niet **alleen** de menschelijke natuur van Christus, maar **evenzoo** de kerk afschaduwde, te kennen gevende, daf **er eene** levende, onverbreekbare vereeniging **is tusschen het Hoofd** en de leden.

In de vereen, die onzen tekst onmiddellijk voorafgaan, vinden wij, dat hier van **Zion** gesproken wordt : „De Heere heeft **Zion** verkoren, **Hij** heeft het begeerd tot Zijne woonplaats, (zegende): Dit is mijne **ruste** tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, want Ik heb ze begeerd.” (vs. 13, 14.) **Dat** de **Heere Zion** zoude verkoren hebben tot Zijne woonplaats en eeuwige **ruste**, en **zoude** begeerd hebben, om aldaar te wonen, kan **geene** waarheid zijn van den letterlijken berg of den stoffelijken tempel. Het kan derhalve alleen geestelijk **verstaan** worden, **als** van toepassing zijnde op de **menschelijke** natuur van Christus, waarin „de volheid der Godheid woont ;” en op de kerk, „**welke** Zijn lichaam is, en de vervulling Deegenen, Die alles in allen vervult.” „**Weet** gij niet,” zegt de Apostel, „**dat** gij **Gods** tempel zijt, en de Geest **Gods** in **ulieden** woont?” Wanneer wij dan in den tekst lezen: „Ik zal haren kost **rijkelyk** zegenen, **hare** **nooddruftigen** zal Ik met brood verzadigen. En hare priesters zal Ik met heil bekleeden, en hare heiligen zullen zeer juichen,” — dan wordt daar gesproken van **Zion's** kost, van **Zion's** brood, van **Zion's** priesters en van **Zion's** heiligen. In de **overweging** van den teket, hebben wij hem daarom op te vatten, **gelijk Hij** met **Zion**, de kerk van den levenden **Jehova**, in betrekking **staat**.

Dus gezien hebbende, waf wij onder **Zion** te verstaan hebben, kunnen wij voortgaan tot de bedoeling van het **woordje** „**hare**,” dat tot viermalen toe in den tekst herhaald **wordt**, en als het

Johova den Heiligen Geest **behagen** mocht, ons in **deszelfs** geestelijke **beteekenis** in te leiden, kunnen wij een weinig van de zoete beloften, haar behelzende, opzamelen. Ik zal ze, onder **Gods** zegen, in dezelfde orde, als **zij** voor mij liggen, overwegen.

1. De eerste belofte luidt : „**Ik zal haren kost rijkelijk zegenen**” Merk eens op de nadruk, die er is in het voornaamwoord „**haren**” **Gij** ziet, dat het den **geheelen** tekst doorgaat : „**haren** kost, — **háre** nooddruftigen, — **hare** priesters, — **hare** heiligen.” En de herhaling van het persoonlijk voornaamwoord **schijnt** te kennen te geven, dat God, Die „**een** jaloersch God is,” allen, behalve **zij**, die een eeuwig aandeel in Christus hebben, van zich de beloften in den tekst tõe te **eigenen**, wou buiten sluiten ; alsof **Hij** het niet duldenwilde, dat het brood der kinderen den honden voorgeworpen werd ; **maar** de beloften die Hij Zijner kerk gedaan heeft, door die bijzondere en herhaalde bepaling wilde beschutten.

„**Ik zal haren kost rijkelijk zegenen.**” Hier wordt van **eenen** kost gesproken, en dezen kost is bepaald voor **Zion**. Hij is **zoo** maar niet voor ieders **eisch** uit de lucht verstrooid, of voor iedereen, om er zich **mede** te voeden ; maar er wordt **als** van **eenen** onderscheidenen kost gesproken, in het bijzonder toegericht en bescheiden voor **Zion**. En wat is deze „**kost**?” — Ik geloof dat het de volheid der geestelijke zegeningen is, die er weggelegd zijn in den Zoon van God, als het „**Hoofd** der gemeente boven alle dingen,” gelijk de Aportel spreekt : „**Gezegend** zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus,” die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegeningen in den Hemel, in Christus. (Efez. 1 : 3.) En wederom zegt de Apostel Johannes : „**En** uit Zijne volheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade.” Deze kost dan is de volheid van Christus, als het **verbonds-Hoofd** van Zijne kerk en Zijn volk. En God heeft der kerke deze kostelijke spijs gegeven, die Hij in Christus weggelegd heeft, opdat de nooddruftige en „**behoefte**ige kinderen van **Zion** mogen „**eten** en verzadigd zijn.

Maar de Heere belooft dezen „**kost** te zegenen,” en dat wel **rijkelijk.**” Het is de kerk des levenden **Gods** niet **genoeg**, dat er **eene** volheid voor haar is weggelegd in haar **verbonds-Hoofd** ; die kost moet „**gezegend**” hij moet uit de voorraadschuren in haar hart **nedergebracht** worden. Jozef, door Goddelijke wijsheid onderricht, verzamelde in de zeven jaren des overvloeds de spijs in de voorraadschuren ; en toen de Egyptenaars om brood riepen, antwoordde Farao, op hun **smeeken** : „**Gaat tot Jozef.**” **Hij** heeft de sleutels. Maar hoe ! indien Jozef de schuren gesloten hield ? — **Zij** zouden allen **gewisselijk** door den **hongersnood** zijn omgekomen. Hij, die de sleutelen had, opende de schuren, en daardoor behield hij hun leven voor de vernieling. **Evenzoo** heeft de geestelijke Jozef „**de** sleutelen van David :” **en** van Hem wordt.

gezegd : „Hij opent, en niemand sluit ; en Hij sluit, en niemand opent.” Hij deelt van dezen kost mede, op zulke tijden, op zulk **eene** wijze, **en in zulk eene** mate, als het „goed is in Zijne oogen.”

Maar welke zijn de kanalen of de wegen, door welke deze **kost** die God beloofd heeft zoodanig te zegenen, **tot Zion** vloeit 3

1. **Een** kanaal, waardoor die **kost stroomt**, is *het Evangelie*. En wat is het Evangelie ? Het is **eene** ontdekking van **eene** zaligheid uit vrije **genade**, de openbaringen **in Gods Woord** van vergiffenis, barmhartigheid en liefde voor een bijzonder volk, door en in het **volbrachte** werk van den Zoon van God. Het Evangelie is due **eene** verkondiging en bekendmaking van de schatten, die er in Christus zijn weggelegd ; en door het Evangelie, dat de ontdekking van **Gods** liefde en barmhartigheid is, vloeit deze koat als door een gezegend kanaal, in de harten van **Gods** volk. God heeft beloofd **het** Evangelie te zegenen, en waar ook dat Evangelie, door den van God-gezondenen dienstknecht gepredikt wordt, daar is het meer of minder der zielen ten zegen, niet van **wege eenige** werken, die door hen verricht worden, niet omdat zij arm **en** behoeftig zijn ; maar omdat God in hun verbonda-Hoofd schatten, ten **hunnen** behoefte, weggelegd heeft, en omdat de prediking des **Evangelie's** een dier gezegende **kanalen** is. door welke die kost in hunne harten gevoerd wordt.

Veronderstelt, gij of ik hadden **eene somme** **gelds** ten onzen nutte in handen van **eenen** bankier gesteld ; dit zou **ons** geen voordeel zijn, tenzij wij vrijheid hadden, **eenen wissel op den** bankier **te trekken**. Wij **konden** omkomen van honger, **en evenwel** kon er eene **grootte** som in zijne handen berustende zijn tot **ons** gebruik. **Zoo is** het met het Evangelie. Een levende ziel kan zich niet **verzadigen** met de **wetenschap**, dat er voor de kerk een **schat** in Christus **weggelegd** is. **Weinige muntstukken** haar door het Evangelie ter hand gesteld, zullen haar gevoeliger verrijkenen voor het tegenwoordige meer goed doen, dan al de schatten van **barmhartigheid en genade** in Christus, tot **welke** zij **geenen** toegang gevoelt. Ik verbeeld mij iemand die onderhouden wordt, of **eenen** straatveger, of **eenen** bedelaar, die van aalmoezen leeft, voorbij de bank van Engeland gaan, die volkomen weet dat daar **millioenen** gouds in **hare kisten en kelders** zijn ; maar zal dat zijne naaktheid bedekken ? **Zal dat** zijne hongerende begeerte verlichten ? **Zal dat** hem uit de armoede in rijkdom stellen ? De **bloote kennis**, dat er geld in de bank is, kan zijne nooddriftigheid niets helpen. En **zoo** kunnen gij en ik in **ons** oordeel, als **eene** zaak van **bespiegelende leerkennis**, weten, dat in Christus al de volheid als een schat weggelegd is ; maar zal **dat** ons voordeel aanbrengen ? **Wij moeten** daarvan eene **mededeeling** hebben ; **wij** moeten daar iets van **tasten**, daarvan eene openbaring genieten, opdat onze zielen daardoor zaligmakende gezegend worden. En het Evangelie doet

dit in de hand des **Geestes**. Wanneer het God behaagt het **Evangelie**, hetzij dat het gelezen of gepredikt worde, te zegenen, (soms ook zonder het een of het ander) en door hetzelfde eene **proef** mede te **deelen** van de schatten van **Christus**, van de schoonheid van **Christus** en van het heil, dat in **Christus** is, dan zegent Hij dezen kost rijkelijk aan de **harten van Zijn volk**.

2. **Alzo**o zijn ook de *beloften* van **Gods** kanalen, waardoor de kost, die er in **Christus** weggelegd is, tot de harten van **Gods** volk vloeit. Er wordt daarom in de Heilige Schrift van *gesproken*, als van „eene sterke vertroosting,” die de nieuwgeborene kinderen des **geloofs** zuigen. **Alzo**o worden wij gezegd „*door dezelve* der **Goddelijke** natuur deelachtig te worden ;” (2 **Petr.** 1 : 4) zij zijn de kanalen van **Remelsche mededeelingen**, waardoor de genade nederstroomt tot de vernieuwing van den geest **onzes** gemoeds. Maar wat zijn de beloften, **zoo** zij ons niet toegepast, met kracht medegedeeld, met **Goddelijken** nadruk aan ons verzegeld worden, **zoo** dat wij ze mogen genieten ; er door gevoed, en de zoetheid, die in haar is, door ons **gesmaakt** worden ? Maar wanneer de beloften met kracht **tot ons** gebracht worden ; wanneer er zoetheid in haar **gesmaakt wordt**, als het hart met **het** merg en de vettigheid **van** haar vervuld wordt, dan **zijn** de beloften **zoo** vele kanalen en **waterleidingen**, **waardoor** de kost, die er in **Christus** weggelegd is, tot de ziel vloeit.

3. Ook de *bevelen* van **Gods** huis — de **Doop** en des **Heeren** Avondmaal, zijn, wanneer het God behaagt dezelve te zegenen, kanalen, waardoor genade en barmhartigheid tot de ziel vloeit. In zich **zelve**n zijn ze waarlijk niets ; volstrekt **nutteloos** en **bloote vormen** ; **maar** wanneer ze door God gezegend worden, dan zijn het kanalen, waardoor het soms God behaagt, **Zijne** liefde en barmhartigheid **Zijnen** volke te openbaren.

Doch de Heere heeft beloofd **Zion's** kost *rijkelijk* te zullen zegenen. Hij geeft dien kost niet als een onwillige, of gierige, als of Hij berouw had van hetgeen Hij gaf; maar wat Hij geeft schenkt Hij als een God, als een Vorst, vrij, mildadiglijk, overvloedig, edelmoedig, **eenen** oneindigen, eeuwigen en zelfwezenden **JEHOVA** waardig. „Hij geeft een iegelijk **mildelij** k, en verwijt (of misgunt) niet.” „De genadegiften en de roeping **Gods** zijn **onberouwelij** k ;” dat is : het berouwt Hem nooit, wat Hij geeft en doet voor Zijn volk. En wanneer Hij dus zegent, zegent Hij „**rijkelij** k,” **zoo** als de ziel te maken, gelijk **Naftalie** : verzadigd van de goedgunstigheid, en vol van de zegen des **Heeren**.”

Maar wie *zijn* het, dien God **zoo rijkelij** k zegent ? Als Hij **Zion's** kost zegent, dan doet Hij dat alleen voor de armen en **behoeftigen**, de hongerigen en naakten, die niets hebben en niets zijn ; die derhalve slechts hebben wat God hun geeft, **gevoelen** wat God

in hen werkt, en dezulken **alleen** wordt de kost van het Evangelie in Christus weggelegd, rijkelijk gezegend.

II. Maar **laat** ons een tweeden tak van de zegeningen, aan Zion beloofd, *overwegen*. „Hare **nooddruf tigen** zal Ik met brood **verzadigen**.” Gelijk ik te voren heb aangemerkt, ziet hoe de Heilige Geest hier met nadruk zegt : „Hare nooddruftigen !” Wat zou **toch** deze bepaling ons willen zeggen ? — Dat er nooddruftigen **zijn**, die niet Zion's nooddruftigen zijn, Er wordt van vele uitwendige bedelaars in de straten van Londen gezegd, dat zij bedriegers zijn ; voor het oog zijn zij waarlijk met lompen bedekt, en vertoonen aan zich alle **teekenen** der armoede, maar kondt **gij zø** volgen in hunne kelders, gij zoudt zien hoe zij daar al de **vertooningen** hunner ellende afleggen, en zich aan alle lekkernijen vergasten, waarvan de eerlijke arme geen schaduw te zien komt, Zijn er niet eene menigte van zulke voorgewende bedelaars in de Godsdienstige wereld ? Worden er niet velen gevonden, die in het gebed belijden, dat zij **gansch** armoedig en ledig zijn, en die het volgende oogenblik beginnen te roemen van de groote daden, die de vrije wil te voorschijn bracht ? Dit zijn valsche bedelaars, bedriegers, die de vodden der armoede, maar ook niets meer van de armoede dan die flenters bezitten ; die inderdaad uitdrukkingen gebruiken, die ons schier doen denken, dat zij in waarheid nooddruftigen en behoeftigen zijn, terwijl zij dien ganschen tijd geen gevoelig besef van hunne armoedigheid hebben, voor **eenen** hartdoorzoekenden God. Wederom zijn er personen in **eene** orthodoxe belijdenis der Godsdienst, die, om mij **zoo** eens uit te drukken, „de temende taal der armoede” aangeleerd hebben. Gij weet, dat de bedelaar altijd op **eenen** zekeren krijtenden toon zijne gaven vraagt ; hij spreekt nooit met zijne natuurlijke uitspraak, hij heeft **eene** tot **zijne** beroep behorende stem. **Ik** vrees, dat het **zoo** met velen is, die belijden de bevindelijke waarheid lief te hebben. Zij bezitten de krijtende uitspraak der armoede ; zij hebben de ware belijdende stem verkregen ; maar kondt gij in hunne harten zien, gij zoudt hun niet in waarheid arm en behoeftig, door een werk der genade aan hunne zielen bevinden, maar gelijk de Loadiceeschc gemeente, „**rijk** en verrijkt, en geens dings gebrek hebbende.” Nu, niet van deze voorgewende nooddruftigen spreekt God in den tekst — deze Godsdienstige bedriegers, deze valsche bedelaars, deze ongewonde verminkten zijn, zoodra zij het Godsdienstige gezelschap verlaten hebben, **zoo** blijgeestig en vroolijk, als de Londenschc bedelaar onder zijn **eigen** rot is. De tekst doet aan dezulken **geene** belofte, maar **bepaalt** de zegeningen aan *Zion's* „**nooddruftigen** ;” alsof de **hart**-doorzoekende God het voorzag, dat er velen belijden arm te zijn, die nochtans Zion's nooddruftigen niet zijn. Zion's nooddruftigen **zijn** in waarheid diegenen, die van de armenkassen trekken, ware

bedelaars, ongeveinsde af hangelingen van aalmoezen ; in zich **z**elven hebben zij niets, en zijn zij niets dan weemoedigheid, ellende en oude **v**odden ; dat weten **z**ij **e**n dat gevoelen zij, **e**n wanneer zij dat voor God belijden, is het niet met een daartoe behoorend **g**ekrijt noch **G**odsdiensstig **g**eteem, dat zij van anderen geleerd hebben, maar het onvervalschte gevoel van hunne verbrokene harten.

En nu **g**ij, **m**ijne vrienden ! — ten minsten sommigen uwer, die eene bevindelijke prediking goed keurt, weet, dat **G**ods volk naar het **g**eestelijke een arm en **b**ehoefstig volk is. Maar werp eens **e**enen blik in uwe harten. **G**ij belijdt, **g**eestelijke armoede. **M**aar heeft God u wezenlijk nooddruftig gemaakt ? Heeft de Heere Zelf u uitgekleed ? Of hebt **g**ij de woorden en niet de gewaarwordingen geleerd ? Hebt **g**ij de bloote uitdrukkingen opgevangen, zonder dat **g**ij in waarheid van inwendige bedelarij, bankbreuk en onvermogen- voor **e**enen hartdoorzoekenden **J**ehova weet ? Ach, **m**ijne vrienden ! wanneer **g**ij door Goddelijke onderwijzing niet geleerd hebt, wat ziels-armoede is, dan hebt **g**ij voor het tegenwoordige **g**een geopenbaard aandeel in deze belofte. Armoede in het *natuurlijke* is iets, waar onze natuur van huivert, en armoede in het *geestelijke* is iets, waarvan wij geestelijkerwijs aikeerig zijn ; en gelijk de menschen in het natuurlijke, in verlegenheid, **a**lle toevluchten benroeven en alle middelen ter hand zullen **n**emen, om voor **b**edelarij bewaard te blijven, zoo is het ook in het geestelijke. Wanneer God des **m**enschen gewaanden rijkdom **b**egint in **t**e korten, zal hij zich van alle **b**ehulpmiddelen en **t**oevluchten bedienen, om toch dat beangstmakend gezicht, van arm en nooddruftig voor **e**enen hartdoorzoekenden God te zijn, maar **t**e ontkomen. -Daar **z**ijn vele menschen, die **m**eenen, dat de standaard in de **G**odsdiens gewoone te hoog gesteld **G**ordt. **I**k heb derzelve **o**pmerkingen **g**elesen, en ik **s**tem **e**r ten volle mede overeen, dat hij in het **a**lgemeen 'niet laag genoeg geplaatat wordt. Daar zijn weinige menschen arm genoeg voor Christus ; **z**ij zinken niet diep genoeg in zielsdroefheid, om door het Evangelie der vertroosting opgericht te worden. Hun naam, — dat ik mij zoo eens uitdrukke — is nog niet in de courant geweest ; **z**ij zijn nog niet bankroet gegaan ; **z**ij zijn nog niet door en door onvermogene geworden ; **z**ij zijn nog niet tot de plaats gekomen waar de **H**eere van spreekt, als hij zeide : „*En als zij* **N**IEË **h**adden om te **b**etalen, schold Hij het hun beide kwijt.” De meeste menschen — neen, en onder hen ook velen van **G**ods lieve kinderen — zijn niet arm genoeg voor het Evangelie. Mogelijk zijn hier **s**ommigen tegenwoordig, die van **t**ijd tot tijd zeggen : „**I**k kan mij niet in Christus verheugen, als ik wel wenachte ; ik zie mijnen naam **z**oo niet in het **b**oek des levens, als ik wel begeerde ; ik heb niet die zoete vertroosting, waar van anderen **v**an **G**ods volk spreken.” — Zal ik er u de reden van zeggen? Zal ik eerlijk

met u handelen ? — Gij **zijt** nog niet arm genoeg ; **gij** hebt nog **eenigen** voorraad in huis ; **al** het brood is nog niet uit de kas verdwenen; de laatste penning is nog niet uit uwen buidel uitgegeven; **gij** hebt nog steeds iets in uwe hand, **gij zijt** nog **niet arm** genoeg voor Christus. Maar wanneer **gij** zo0 arm wordt, dat **gij** niets, wat het dan ook zij, meer over hebt, en nederzinkt in de diepte der rampzaligheid van het schepsel, en „**niets** hebt om te betalen,” dan zal de **Heere** het u kwijtschelden, en Zijne barmhartigheid, genade en waarheid in uwe nooddriftige en naakte ziel openbaren.

Nu, de Heere heeft eene bijzondere belofte aan **Zion's** nooddriftigen gegeven : „**Ik** zal **hare** nooddriftigen met brood verzadigen.” — Niets anders ? Brood ? Is dat het alles ? — Ja, dat is alles, wat God beloofd heeft : brood, de staf des levens. Maar wat hebben **wij** door brood te verstaan ? De Heere verklaart, in dat gezegende hoofdstuk Joh, 6, wat het brood is. Hij zegt : „**Mozes** heeft u niet gegeven het brood uit den Hemel ; maar Mijn Vader geeft u **dat** brood uit den Hemel.” „**Ik** ben,” zegt Hij, „**het** Brood des levens.” En wederom : „**Ik** ben dat levend Brood, dat uit den Hemel nedergedaald is ; **zoo** iemand van dit Brood eet, die zal in der **eeuwigheid** leven.” Het Brood dan, dat God den' nooddriftigen van **Zion** geeft, is het vleesch en bloed van Zijn eigen geliefden Zoon, niet ontvangende in de wetenschap, gelijk de Pausgezinden en Piëtisten ¹⁾ **leeren**, maar door het geloof er mede gevoed te worden, onder de bijzondere werkingen des Heiligen **Geestes** in het harte.

Maar het is **geene** behoefte, dat wij honger hebben, zullen **wij** door brood gevoed worden ? De rijke man die geduriglijk van de sappige **spijs** en de geurige saus smult, zou hij brood niet leven willen. Om zich te vernederen tot, te leven van zulk eene ongekruide spijs, als het brood is — wel ! hij moet waarlijk wel honger hebben, die zich **daarmede** vergenoegt. **Zoo** is het ook in het geestelijke, De **mensch**, opgevoed met denkbeelden en een tal van bespiegelende meeningen, kan zich niet vernederen tot de **eenvoudigheid** des **Evangelie's**. Zich te voeden met **eenen** gekruisten **Christus** — **eenen** **bloedigen** Jezus !! Hij is niet genoeg vernederd tot den hongersnood, om smaak te hebben in zulk **geestelijk** voedsel, als dit **is**. Vóór dat hij zich voeden zal met dit Brood des levens, moet hij geestelijk arm gemaakt zijn ; en wanneer hij geleerd heeft, niets te **zijn**, dan eene **massa** goddeloosheden, vuilheid, schuld en ellendigheid ; wanneer hij **zijne** ziel voelt zinken onder den toorn **Gods** ; en nauwelijks hope heeft om **zijne** arm schuddend hart op te beuren ; wanneer hij de wereld **eene**

1) Men zie **over** de Piëtisten : **Brakel Redelijke** Godsdienst, 1 Deel, Cap. 43. — Philpot zal **wel** niets anders **op** het oog hebben, dan eene **geestelooze**, **bloot** verstandige Godsdienst. Vert.

bitterheid voor hem bevindt, en nergens een voorwerp ziet, waarvan hij eenige blijvende vertroosting kan inoogsten, — **wanneer het alsdan den Heere** behaagt, zijne consciëntie **eenigszins** te openen en **eene** geur van de liefde en het bloed *Zijns* geliefden Zoons in zijn hart te brengen, dan begint hij het Evangelisch brood te proeven en te smaken, Gespeend zijnde van zich met schillen en **asch** te voeden, **eenen** afkeer hebbende „**van** den wijnstok van Sodom en de velden van Gomorra,” en eene begeerte, om de eenvoudige Evangelische spijs te smaken, begint hij eene zoetheid in den gekruisten Christus te proeven, waarvan hij, al eer hij bevindelijk arm gemaakt was, niets kende. De Heere heeft beloofd, de zoodanigen te zullen verzadigen.

En welk **eene** zoetheid is er in dat woord — **verzadigen!** De wereld kan u en mij niet verzadigen. Wij hebben het immers beproefd, sommigen uwer misschien jaren lang; -- heeft zij u voldaan, verzadigd? Maar kan man of vrouw ons dan verzadigen? Kunnen de kinderen of bloedverwanten ons verzadigen? Kan alles, wat de wereld goed of groot noemt, ons verzadigen? Kan het vermaak der zonde ons verzadigen? Is er in dat alles niet **eene** pijnlijke ledigheid? Oogsten wij van alles, wat van het schepsel en uit het vleesch is, **geene** onvoldaanheid en teleurstelling in? Hoe weinig vinden wij anders dan droefheid en berouw bij alles, dat in de wereld is? Ik twijfel niet, of er zal weinig anders van deze wereld te vergaderen zijn — gelijk ik het reeds vele jaren bevonden heb — dan teleurstelling, ontevredenheid, „**ijdelheid** en kwelling des geestes.” De arme ziel ziet in het ronde op de wereld en het schepsel, op al de bezigheden, vermakelijkheden en betrekkingen des levens, en vindt bij allen **eenen** zwaarmoedigen oogst, zoodat hij niets anders gewint, dan droefheid, radeloosheid en onvoldaanheid.

Wanneer een mensch nu hier gebracht is, dat hij behoefte heeft aan verzadiging, aan iets dat hem gelukkig maakt, aan iets, dat de pijnlijke ledigheid vervullen kan, aan iets, dat de verbrokene beenderen **heelen** kan, de bloedende wonden en de melaatsche kwalen verbinden kan, en, na alles rond gezocht te hebben, leeringen, denkbeelden, meeningen, bespiegelingen, vormen, plechtigheden en gebruiken der Godsdienst, de wereld met hare bekoorlijkheden, zich **zelven** met al de onderscheidene werkingen van het eigen ik, niets gevonden heeft, dan bitterheid des geestes, in alles kwelling en droefheid, en zooals een rampzalig ellendeling nederzinkt, dan is het, als de **Heere** hem iets van het brood des levens te zien geeft, dat hij eene verzadiging vindt in datgene, hetwelk hij van gene andere zijde immer bekomen kon. En dat is de reden, mijne vrienden! waarom de **Heere** Zijn volk **zoo** verdrukt; waarom sommigen zulk **eenen** zwakken tabernakel hebben rond te dragen; waarom anderen **zoo** vele **familie-kwel-**

lingen hebben ; waarom deze in **zoo** een diepe armoede gedompeld ia ; waarom gene zulke rebelleerende kinderen hebben, en waarom weder anderen **zoo** met geetelijke droefheden geoefend **worden**, dat **zij** nauwelijks weten, wat of het einde zal wezen. Het is alles tot een einde: om hun buiten Christue **rampzalig** te doen **zijn**, onvoldaan buiten de Evangelische spijs ; **om hen zoo** ellendig en ongetroost te doen zijn, dat God hen *alleen* kan gelukkig maken, en alleen vertroosting tot hunne bedroefde gemoederen kan spreken.

Mijne vrienden ! **zoo** hier **eeige** jongelieden tegenwoordig waren, wiens hart God met Zijnen Geest heeft **aangeroord**, **en** gijlieden zoekt nochtans **eenige** verzadiging uit de wereld; als **ulieder** gezondheid en levensgeesten **nog ongebroken** zijn, en gij ziet naar **eene** inzameling van vermaak uit het schepsel, reken er op, **zoo** gij een kind **van** God zijt, gij zult teleurgesteld **worden**. De **Heere** zal in de wortelen van al uw verrassend vermaak insnijden. Hij zal uw **wereldsch** geluk krachtig snoeien. Hij zal u nimmer een **aardsch** paradijs **toestaan**, en **het** is u eene barmhartigheid, dat Hij dat niet toestaat. Indien gij uitziet naar geluk van man of vrouw, van bezigheden, van de wereld, van waar ook uw **vleeschelijk** hart **naar** uitgaat, vertrouw er op, God zal u geen bestendig noch blijvend vermaak in hen toestaan, maar zal in de wortelen van uwe aardsche **genietingen** diep insnijden. Hij **zal al** uwe **wereldsche** plannen bederven, en u tot dezen plek brengen om u een ellendig schepsel buiten **Christus** te **doen** zijn, om u te verstaan te geven, dat gij een bedorven **nieteling** zijt, zonder de openbaringen van **Gods** Zoon aan uwe zielen. En wanneer gij geen vermaak in de wereld kunt vinden, als de dingen van het zin- en zienlijke u geen geluk kunnen verschaffen, maar ellende in uwe zielen gevoelt, en **eene** vrees, dat ten laatste eeuwige rampzaligheid Uw deel zal zijn in de toekomstige wereld, dan **zult gij, gij**, die karakters zijn, Welke God door het Evangelie wil vertroosten, en aan u openbaren, dat gij aandeel hebt in de belofte die aan **Zion** gedaan is: „**hare** nooddriftigen zal Ik met brood verzadigen,” Gij zult dan niet **behooren** onder „die verzade zielen, Welke het honingzeem vertreden,” maar een dier hongerigen „**die** alle bitter **ding** zoet is.” En het ia uwe barmhartigheid, en ik geloof, in de oprechtheid mijns gemoeds, dat het mij **eene** barmhartigheid is — (ofschoon weinigen misschien zooveel mishagen in verdrukkingen, benauwdheden en beproevingen hebben, dan ik daarin heb) — dat **wij** geen genoeg in de wereld kunnen scheppen. Indien wij, dat konden, ik weet waar en **wat ik zoude** wezen. Ik zou de ijdele verbeeldingen van **mijn vleeschelijk** hart opvolgen, vermaak en wellust pogen in te oogsten, dáár, waar nimmer het ware geluk zal gevonden worden, **mij afkeeren** van het Evangelie en van alle gezegende beloften

des **Evangelie's**, gelijk de kinderen Israëls zich **verachtelijk** van het **Manna** wendden, zeggende : „**Onze ziel** walgt van dit **zeer** lichte brood.” Godsdienst ! -- wat zoudt gij u om de Godsdienst bekommeren, zoo gij de wereld beminnen en genieten kondt ? Waarom ? — Ach ! des **menschen** hart is **zoo** hoogmoedig, trotsch en **wereldschgezind**, dat hij, tenzij hij er door de kracht van God in zijne ziel toe gedrongen werd, de levenwekkende, geestelijke Godsdienst niet zou aanraken. **Zij zou** hem volstrekt geen aanzien waardig zijn, tenzij droefheid des harten, radeloosheid des **gemoeds**, beangstiging des **geestes**, verdrukkingen **en eene** met schuld **beladene consciëntie** hem **daar** niet het geluk deden zoeken, dewijl elders alle paden tot het geluk krachtadig gesloten Zijn.

Nu, de **Heere** zegt : „**Hare** nooddruftigen zal Ik **met** brood **verzadigen** ;” en zij zullen verzadigd wezen. want Hij zegt elders : „**Eet** vrienden ! drinkt en wordt dronken, o liefsten !” Hij zal hen „**drenken** uit den beek Zijner wellusten ;” want „**de** beekjes der rivier zullen verblijden **de** stad **Gods**.” En zijn er onder u, **mijne** vrienden ! die treurende, zuchtende, kermende en somtijds met opstand **en** knorrend ongeduld vervuld zijn, omdat gij niet geniet datgene, wat gij **natuurlijkerwijs** wenschet te genieten, of omdat uw8 aardsche ontwerpen en plannen u bij de handen afbreken, en gij van weinig anders weet te spreken, dan van droefheid des harten en benauwdheid der ziel, — ik **zeg** u : *gij* zijt veel meer bewelddadigd, dan wanneer het alles naar den wensch **uwes** harten ging. God, **Die** u ellendig maakte, opdat gij gelukzaligheid in **Hem** zoudt vinden, zal u niet in uw8 ellende doen leven noch sterven. Ter Zijner tijd zal **Hij** uwe bloedende wonden verbinden, en de olie **der** vreugde in uw bekommerd hart gieten.

III. „*En hare Priesters zal Ik met heil bekleeden.*” Nog steeds dezelfde bepaling, gelijk wij **te** voren hebben aangewezen — „*hare priesters.*” En gelijk „*hare nooddruftigen*” Goddelijk **geteekend** en aangewezen waren, **zoo** ook zijn „*hare priesters,*” door dezelfde omheiningen **afgezonderd**. En o ! mij dunkt in onze dagen waarin het piëtisme **en** het zuurdeesem des pausdoms, **zoo** wulpsch zich verheft, is **het** zulk **eene** aangename en wijze bepaling. Maar wie zijn dan „**priesters,**” in den **Evangelischen** zin des **Woords** ? **Menschen**, op wien de heer bisschop zijne handen gelegd heeft ? **Menschen**, die door **eene** vergadering van rechtzinnige dienaars des Woords verordend zijn ? **Menschen**, di8 zich **met** mantel en bef, **en** met gouden versierselen aan het volk vertoonen ? **Menschen**, di8 zich in hunne brieven en op de koperen platen, bezijden of op de deur noemen : „**De** predikant N. N. ?” Zijn dat Zion's **priesters** ? Ik zal niet zeggen, dat *niemand* **derzelve** een Evangelisch **priester** is ; maar dit uitwendige maakt, noch openbaart **hen** een **zoodanige** te zijn. Komt, **keeren** wij ons dan af van deze **menschelijke** vonden tot wat de Heilig8 **Geest** ons dien-

aangaande leert. Wij lezen, Openb. 1: 6. „**Die** ons gemaakt heeft tot koningen en **priesters** Gode en zijnen Vader.” En wederom: „**Maar** gij zijt een uitverkoren geslacht, een *koninklijk priesterdom*, een heilig volk, een verkregen volk.” (1 Petr. 2 : 9.) De ware priesters — „**Zion's** priesters,” — zijn **Gods** geestelijk **onderwezen** volk ; allen die, gelijk de Apostel Petrus zegt : „**als** levende **steen**en, gebouwd worden tot een geestelijk huis, tot een *heilig priesterdom*, om geestelijke offeranden op te offeren, die **Gode** aangenaam zijn door Jezus Christus.” (1 Petr. 2 : 5.) **Gods** **biddend** volk dus, zijn hartverbrijzeld, treurend, zuchtend, roepend, **weenend** en pleitend volk ; allen, in wiens hart de Geest des levenden **Gods** bidt, met onuitsprekelijke zuchtigen, en in hen werkt de offeranden van een gebroken en verslagen hart, **dat** in de **oogen** **Gods** een welgevallen is — deze, en *die alleen* zijn **Zion's** priesters. **Mijne** vrienden ! bedrieg u niet door aanspraken of openbaringen. **Meen** niet, **dat** er in de bediening des **Evan-**gelie's **eene** gelijkheid met het oude joodsche priesterdom is. Wordt niet misleid door priesterlist. **Gij** zijt priesters, indien God u een gebroken hart gegeven heeft, **gij** zijt een „**heilig** en koninklijk priesterdom,” wanneer God in uwe ziel de offeranden des gebeds en des lofs ontstoken heeft. En dit zijn de eenigste priesters van **Zion**, hetzij in- of buiten de bediening. **Al** de anderen zijn **Baäls** priesters. En zij mogen roepen van den morgen tot den avond, zij mogen hun **vleesch** met messen en priemen **doorwon-**den, en mogen zich **zelve**n al de zelfmisleidende pijnigingen van het pausdom en piëtisme aan doen, daar zal „**noch** stem, noch **ant-**woorder, noch opmerking zijn.” Daar zal geen heilig vuur van den hemel tot hen nederdalen, **noch** eene zachte suizende stern die vergeving en vrede in het oor luistert, gelijk **Zion's** priesters, „**die** God aanbidden in geest en in waarheid” gewaar worden. Weet gij dus wat kermende te bidden zeggen wil? Kent gij iets van dat verborgen zuchten en roepen tot God ? Weet gij wat het **is**, naar Jezus te hijgen, gelijk een hert naar de waterstroomen schreeuwt ? Leeft uwe ziel **Gode**, zoekende Zijn aangezicht, en verlangende naar de openbaring Zijner barmhartigheid ? Dan zijt gij een priester, schoon er nooit heilige handen op uw hoofd gelegd zijn, **Maar** indien gij deze inwendige onderwijzingen niet kent, dan kunnen u nog alle priesterlijke listen der kerk, noch al **de** verschillende ingevingen, die zich ooit in de gemoederen der menschen indrongen, een van **Zion's** priesters maken, noch deel geven aan de beloften, die aan hun gedaan zijn.

En God heeft beloofd: „**Hare** priesters zal Ik met heil **beklee-**den” niet met mantel en bef, zulk soort van beloften doet Hij niet — maar Hij zal ze met heil bekleeden. En dat is ook het **eenige** kleeid, dat **Zion's** priesters past. Immers, een priester **van** **Zion**, **die** een gebroken hart en **eenen** verslagenen geest heeft,

aan **wien** God den Geest der gebeden **medegedeeld** heeft, waardoor hij hijgt naar God, den levenden God, heeft behoefte aan **eene geopenbaarde zaligheid**. Lof van menschen baat hem niet; **als eene** heilige, die **door** God bestemd zou zijn, zegeningen mede te **deelen**, geacht te worden, behoeft hij niet; veeleer heeft **hij** **eenen** afschuw van **zoodanige** vonden. Wat **hij** behoeft, is de geestelijke ontdekking en **de** Goddelijke toepassing der zaligheid **aan** zijne ziel — **eene** zaligheid in al hare zoetheid — eene verlossing van zonde, van zich **zelve**n, (het eigen *Ik*) **van den** vloek der wet, van den toorn **Gods**, van de strikken des satans, van de verzoekingén, waardoor hij omringd wordt, van de moeilijkheden, die hij heeft door te gaan — **eene** zaligheid in al haren rijkdom, heerlijkheid en volmaakte volheid. En God heeft beloofd, dat Hij „**Zion's** priesters **met heil bekleeden zal.**” Hij zal hen dien **schoonen** mantel omwerpen, het kleed van Christus gerechtigheid, Hij zal hen **daarmede** bedekken, „**gelijk** een bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert, en als een bruid zich versiert met haar gereedschap.”

Wanneer gij nimmer kendet, wat het is te zuchten, te roepen en te kermen tot een Heere, en de verzuchtingen van een verbroken hart Hem op te offeren, gij hebt dan geen kennelijk deel aan de beloften : „**hare** priesters zal Ik met heil bekleeden.” *O!* welk **eene** genade is het, een verbrijzelde van harte te zijn ! Ik betuig in de oprechtheid mijns gemoeds, dat ik liever als een zondaar, verbroken van harte, dan als de zich het hoogstverheffende naamchristen leef. Ik heb **grooter** begeerte, om met een waarlijk verbrijzelden geest en een verslagen hart, onder de gezegende ontroering der Goddelijke droefheid, aan de voeten van Jezus te liggen, Hem met mijne armen te omhelzen als mijnen Heer en mijnen God, **en** de stralen der barmhartigheid van den Zoon der gerechtigheid in mijne ziel te voelen schijnen, dan de welsprekendste, de meest getrokken wordende, of de hoogst opstijgende prediker te zijn, die er ooit den leerstoel beklommen heeft. Zulk poppegoed — dat ik het **zoo** eens noeme zulke beuzelingen begeer ik niet. God weet het, het **eene** begeerlijke voor mij is, aan de voeten van den gezegenden Heere te liggen, en Hem dierbaar aan mijne ziel te gevoelen.

IV „*En hare heiligen zullen zeer juichen.*” Wat? Al weder **eene** *bepaling?! Moet dan de **Heere** altijd Zijne beloften omheinen, opdat de honden ze niet aanvatten? Moet de **Heere bepaald** Zijne handen daaraan vasthouden, opdat niet zij, aan wien ze niet toebehooren, er zouden inbreken en er bezitting van nemen? Ja, vrienden! **zoo** is het, de Heere moet ze **omtuinen**; want, na al Zijne bepalingen, zoeken de menschen nog door de afschutting te breken.

„*Hare heiligen.*” Wie is een heilige? Een mensch met een

deftig gelaat ? Iemand, die geduriglijk vaar? Een mensch, die zijn lichaam door straffe doet uitmageren? — Deze zijn Gods heiligen niet. Zij mogen door menschen met verwondering worden aangezien, maar Zion's heiligen, van wien de Heere gezegd heeft, „zij zullen zeer juichen,” zijn zij niet, Maar wie zijn het dan? — Zij, die door God van eeuwigheid geheiligd zijn, door hen te verkiesen in Christus voor de grondlegging der wereld; zij in wiens hart Hij den Geest der heiligmaking gegeven heeft, opdat zij een „bijzonder volk,” „vaten der barmhartigheid” zouden zijn, gereinigd en geheiligd voor zijns Heeren gebruik; zij, in wien Hij werkt „het willen en het werken naar Zijn welbehagen.” Dat zijn Zion's heiligen. Maar Zion's heiligen zijn allen zondaars, tot één toe, dat is — zij gevoelen zich allen zondaars te zijn, en hoe grooter heilige zij worden, des te meer gevoelen zij zich zondaars; dat is — hoe meer God hen in hunne zielen onderwijst, hen tot Zijne dienst heiligt en afzondert, des te vuiler, snooder, boozer en bezoe- delder gevoelen zij zich voor Hem. Hoe oordeelt gij over uw heiligschap? Door dagelijks heiliger, reiner, Godvruchtiger en Godsdienstiger te worden? Dat is eene valsche heiligheid, die slechts het vleesch voedt; dat is alleen het vermommen en witwasschen der natuur. Neen, Zion's heiligen groeien nederwaarts — naar beneden in zelfverfoeiing, in een walgen van zich zelve, in Goddelijke droefheid, verbreking des harten, boetvaardigheid des geestes, in een laag op zich zelve zien. En juist naar de mate dat hij in zich zelve naar beneden groeit, zal hij opwassen in aanbidding, bewondering en liefhebben van den Heere van leven en heerlijkheid. En wat dan? De heiligen zijn deelgenooten van eene heilige natuur, en deze „Goddelijke natuur,” — gelijk de Schrift haar noemt — maakt hun bekend met- maar roeit niet uit hunne zondigheid. Een heilige is veeleer iemand, die tot God roept van wege zijner zondaarschap, die een afschuw van zich zelve heeft ten opzichte van zijne snoodheid, die in zich zelve niet het minste geestelijk goed ziet, en zich van tijd tot tijd in stof en asch verfoeit.

Maar de Heere heeft Zion's heiligen, (want daar zijn zoowel valsche heiligen als er bedriegelijke bedelaars zijn) toegezegd: — „zij zullen zeer juichen.” Niet altijd zullen zij treuren en bedroefd zijn; niet altijd zullen zij bezwaard van hart en benauwd van ziele zijn; maar zij zullen „zeer juichen.” Wanneer, waar en hoe? — Als de Heere hunne zielen zegent, als Hij hun met Zijne genadige tegenwoordigheid bezoekt, en als Hij Zijne liefde in hunne barten uitstort, dan zullen „ze zeer juichen.” Evenwel niet omdat zij heiligen zijn; niet van wege hunne luisterrijke overwinningen over zonde, wereld en duivel; niet omdat zij nu zekerder voor een Godvruchtige en uitstekender Godsdienstige geworden

zijn ; niet, omdat **zij eenige** bevallige heiligheid in het vleesch verkregen hebben, waarop zij met bewondering zien **kunnen**. Van hen, **die** zeggen : „**Raakt** tot mij niet, ik ben heiliger dan **gij** !,” zegt God : **zij zijn** een stank in Mijne neusgaten.” Maar **zij**, die **zich zelve**n gevoelen en beschouwen als vuile, snoode **monsters van** ongerechtigheid ; laag afzichtelijke wanschepsels, schuldig, bevlekt en bezoedeld voor **eenen** God, **Die** het hart doorzoekt ; — de zoodanige, als zij in hunne zielen ontvangen **eenen** dierbaren Christus, in Zijne liefde en bloed, in Zijne genade en heerlijkheid, „zullen zeer juichen, niet van **wege** de **grooten** en machtige werken die zij deden, noch doen, of denken te volbrengen, maar ten opzichte van hetgeen de Heere voor hen gedaan heeft, wat **Hij** nog in hen werkt en verder doen zal.

Ziet, mijne vrienden ! hoe God deze beloften bepaald heeft. **Zij zijn** daar niet **zoo** maar **nedergeworpen**, opdat **iedereen** ze **maar** **zou aangrijpen**, maar **zij** zijn omheind ; en ik zou hier niet als een getrouw, Godvreezend man staan, **zoo** ik ze in ‘t wilde uitgoot. Zij staan bepaald, omheind in **Gods** Woord, en **zoo** komen ze in mijn hart, en daarom moeten zij ook uit mijnen mond komen. Maar gelukkig zij, die binnen hare grenzen zijn ; gelukkig zij, die „**een** bijzonder volk” zijn, die onder de beloften **Gods** en **Zijne** barmhartigheid wandelen ! **Zij zijn** binnen eene omheining die nooit te verbreken is — eene omheining van **Gods** eeuwige verkiezing, van **Gods** eeuwige liefde. O ! zalig zij, wien God met **Zijne** eigene gezegende handen inzamelde, opdat zij „**een** besloten hof” zouden zijn, waarin de Heere wandelt, en **welker** „**specerijen** uitvloeien” wanneer Hij dit gezegende hof bezoekt en daar henen inkomt !

En gij ! wiens hart God aangeroerd heeft, het zal u **toch niet** ergeren, dat Hij Zijne beloften bepaald heeft. O, neen ! dat juist maakt al hare zoetigheid uit, dat **zij** niet anders dan voor dezulken zijn, en dat gij, — (o wonder, boven alle wonderen !) **gij** een aandeel in haar zoudet hebben !! Ach, mijne vrienden ! wie ben ik en wie zijt gij, dat de Heere **acht op ons** zou gegeven hebben ? ! Waar zijn ze, die **zoo** ver van de zaligheid af waren dan ik en gij — wie was **zoo** hoogmoedig, **zoo** geveinsd, **zoo** vol eigengerechtigheid, **zoo** uitzinnig in de liefde tot de zonde, zulke dienstknechten des satans, als ik en gij geweest zijn ! ? En **zoo** God aan ons gedacht heeft, waaraau zullen **wij** dat toeschrijven **P** Somtijds denk ik, dat van allen die er ooit door genade geroepen zijn ; ik de verst afgewekene van God was, de onwaardigste en de minst vermoedelijkete dat God naar mij zou komen omzien ; om mij te maken en te openbaren „**een** vat ter eere,” tot **zijns** Makers dienst geheiligd. Niet, dat ik in de openbare zonden leefde, of ten minste niet al den tijd, waarin anderen er zich in baden, maar ik was **zoo** trotsch, hoogmoedig en **wereldsch-**

gezind, en zoo diep in de dingen van het zin- en zienlijke **bedolven**, dat het mij **niet** alleen een wonder, maar een verdubbeld **wonder** toescheen, dat God ooit mijne schuldige ziel uit de **puinhoopen van den val** zou oprichten, en **mij** tot dezen plek te brengen, **om nu, in Zijnen naam en in Zijne vrees, Zijne** waarheid te **prediken**. En ik geloof en vertrouw, dat het de **overtuiging de hartdoorgroondige overtuiging is, van allen die God vreezen, dat van allen, zij, de verste van het Koninkrijk der Hemelen waren, en van allen, zij, de ongeschiktsten schenen, opdat de Heere hen aanschouwen zou, Zij allen zijn aan die plaats gebracht, waar de Heere Ruth bracht, toen zij in verwondering, voor Boaz op haar aangezicht viel en zeide: „waarom heb ik de genade gevonden in uwe oogen, dat gij mij kent, daar ik eene vreemde ben ?”** (Ruth. 2: 10.)

Dan hebben gij en ik **geene reden**, om God over de bepalingen Zijner beloften te bedillen. **Indien** de Heere ons binnen **derzelve** grenzen gesteld heeft, bedenk dan, dat Hij er ons zoowel **in houden** zal, als Hij er anderen buiten houdt ; en als Hij er ons niet in bewaarde, wij zouden aldra door eenige opening er uit vallen. **Maar door** Zijne bepalingen, — omheiningen -houdt de Heere Zijn volk er *binnen*, en de **wereld er buiten** ; en, door Zijn volk er in te houden, bewaart Hij hetzelfde tot den einde toe, en laat de Goddeloozen over aan het verderf, naar hun eigen rechtvaardig verdiend vonnis.

Daarom zullen wij niet twisten met den Heere, en zeggen, dat Hij een God is, Die willekeurig handelt. Wij erkennen Zijne Souvereinheid; wij buigen ons voor dezelve neder, met heilige bewondering en onbetwistbare onderwerping. Wij bedillen Hem niet, omdat Hij een vrijmachtig God is; maar wij aanbidden en zegenen **Hem, omdat Hij deze** Zijne **vrijmacht** aan ons heeft vertoond in **eenen** weg van barmhartigheid, en niet in toorn en wraak. Wij twisten niet met Hem, omdat **Hij** Zijne beloften bepaald heeft) maar dat **Hij ons eenen naam en** eene plaats wilde geven, onder Zijne kinderen, dat het **Hem** liefde u en mij, de vuilsten, de snoodsten, de omvaardigsten, eene standplaats in Zijne kerk en onder Zijn geslacht te geven, een wonder der **gadelooze** genade en ontferming **heeten!** En **daarom, verre van Zijne bepalingen te bedillen en kwaad te spreken van den weg, langs welken Hij sommigen heeft omheind, en anderen buiten gesloten, willen wij in oprechten gemoede, onder het zoete genot der Evangelische zegeningen, Hem daar alleen te meer voor zegenen, loven en prijzen, en voor Hem nedervallende, God en den Lamme toeschrijven en toebringen, de eer, en de kracht, en de zaligheid, en de heerlijkheid !**

AMEN.